

Ústřední knihovna
Fakulty sociálních studií MU

Citace a citační SW

úvod do citování - ZUR163

Blanka Farkašová

Masarykova univerzita
Fakulta sociálních studií
Ústřední knihovna

Brno, 21.3.2016

- základní terminologie
- proč citujeme
- plagiátorství
- citační styly
- norma ČSN ISO 690
 - citace v textu
 - soupisy literatury
- příklady bibliografických citací
- citační software

Základní terminologie

- doslovně převzatý text
- odlišení od vlastního textu
 - **uvozovky**
 - změna stylu písma (řez, font)
 - samostatný odstavec
 - více než 4 řádky (40 slov)
 - odsazení (5pt)
- nevytrhovat z kontextu
- **odkaz na zdroj (citace v textu)**

... na mediální organizaci je pohlíženo jako na „firmu či organizaci, která se věnuje mediálním aktivitám – lhostejno, zda vydává noviny nebo časopis, produkuje televizní nebo rozhlasové vysílání či vytváří internetový informační server“ (Ruß-Mohl, 2005, s. 151). ...

- interpretace cizí myšlenky vlastními slovy
- větší míra zapracování do vlastního textu
- neměnit původní myšlenku!!!
- výtah – zkrácení textu, držíme originální myšlenky bez přidání vlastních pohledů
- parafráze nejsou graficky odlišeny
- **odkaz na zdroj (citace v textu)**

... Organizaci, která se zabývá jednou nebo více mediálními aktivitami považujeme za mediální organizaci. Není důležité jakému typu média se věnuje. Může jít o televizi, rozhlas, vydávání novin nebo časopisů, příp. internetové zpravodajství (Ruß-Mohl, 2005, s. 151). ...

- přesné a úplné informace o dokumentu, který autor použil při psaní své práce
- na konci textu seznam bibliografických citací použité literatury
- **propojení s odkazy v textu**

RUß-MOHL, Stephan. 2005. *Žurnalistika: komplexní průvodce praktickou žurnalistikou*. Praha: Grada. ISBN 80-247-0158-8.

Proč citujeme

Proč citujeme

- autorský zákon – ochrana intelektuálního vlastnictví a autorských práv
- citační etika
 - jednoznačná identifikace použitého zdroje
 - citovat všechny použité zdroje
- zpětné ověření uvedených tezí
- podpoření naší argumentace
- důkaz znalosti tématu
- schopnost práce s literaturou
- získání širšího kontextu k popisované problematice
 - možnost uvedení čtenáře do souvislostí

- základní informace z oboru, všeobecně známá fakta
 - voda vaří při 100 C
 - nejvyšší hora ČR je Sněžka
 - první prezident zvolený přímou volbou je Miloš Zeman
- pokud dáváme ale tyto základní fakta do kontextu – musíme citovat

Plagiátorství

Definice plagiátorství

- Představení duševního díla jiného autora půjčeného nebo napodobeného v celku nebo z části, jako svého vlastního.

(Norma ČSN ISO 5127-2003)

- Za plagiátorství lze považovat úmyslné kopírování cizího textu a jeho vydávání za vlastní, nedbalé nebo nepřesné citování použité literatury, opomenutí citace (byť neúmyslné) některého využitého zdroje.

(Definice plagiátorství na MU)

- využití cizí myšlenky bez uvedení jejího původního autora
 - vědomé
 - nevědomé
- vydávání cizí myšlenky za vlastní
- platí i pro tabulky, grafy, obrázky,...
- porušujete
 - platné právo ČR (AZ)
 - etická pravidla vědecké komunikace

Formy plagiátorství

Kopírování (CTRL+C)

- převezmeme text nebo část textu jiného autora a vydáváme ho za svůj
 - nejběžnější, často spojeno s internetovými zdroji
- drobné úpravy, zkopírujeme text a pouze:
 - nahradíme některá slova jejich synonymy
 - vypustíme nadbytečná slova
 - změníme slovosled ve větě
 - přehodíme některé věty apod.

Jeden zdroj

- vycházíme pouze z jednoho zdroje, používáme stejnou strukturu
- přebíráme pasáže
 - vybereme si konkrétní věty nebo odstavce, které poté spojíme do vlastního textu bez jakýchkoliv významnějších úprav
- z pohledu publikační etiky je problematické také to, že vycházíme pouze z jednoho pramene a neověřujeme si informace z různých zdrojů

- spojíme více textů do jednoho
 - vybereme si konkrétní věty nebo odstavce z několika zdrojů, které pak poskládáme do vlastního textu
 - problematické je neuvedení zdroje a chybějící vlastní myšlenka, která dodá kompilaci přidanou hodnotu
 - spadají sem také texty, kde se kombinují správně odcitované pasáže s necitovanými pasážemi

- převezmeme text ve větší než odůvodněné míře
 - v odborné literatuře nenajdeme bližší vysvětlení „odůvodněné míry“, vždy záleží na konkrétním textu a druhu práce, u prací kompilačního charakteru lze očekávat větší počet citací než u původních výzkumů, nicméně nemusí to platit obecně

- zdroje uvedeme v seznamu použité literatury, ale necitujeme v textu
 - nelze určit, co jsme převzali a z jakých zdrojů, což může být problematické např. při ověření informací u původního autora

Citáty bez uvozovek

- vydáváme citát za parafrázi
 - nejčastěji se tak stává ve chvíli, kdy zapomeneme dát citát do uvozovek, čtenář pak neví, kde začíná převzatý text a co už je myšlenka autora

- nepřesné citování
- odkazujeme na neexistující zdroj
 - vymyslíme si zdroj nebo jej uvedeme špatně, čtenář pak nemůže původní dokument dohledat
 - problematické u elektronických dokumentů, které rychle zanikají, ideální je využívat trvalé identifikátory, dle nichž lze dokument kdykoliv dohledat (např. DOI)

Chybějící zdroj

- necitování zdroje, který byl použit
 - vědomé - záměrně zdroj neuvedeme v textu (např. při použití Wikipedie nebo málo důvěryhodných zdrojů v odborné práci)
 - nevědomé - zapomeneme citaci uvést, řešením je využití citačních manažerů

Vylepšování literatury

- citování díla, které nebylo použito
 - stává se v případech, kdy si chceme vylepšit svou použitou literaturu o kvalitní zdroje, ze kterých jsme ale při psaní práce nevycházeli
 - citování kapacit z oboru
 - navyšování počtu použité literatury

Zneužití autocitací

- použijeme vlastní dříve publikované texty nebo jejich části bez uvedení citace
 - ve chvíli, kdy použiji části ze svého dříve publikovaného článku v novém textu, měl bych jej opatřit autocitací
 - z pohledu publikační etiky není úplně v pořádku vydávání stejných článků opakovaně v různých zdrojích, protože jde o zbytečné duplikování informací, téma by mělo být publikované novým způsobem a mělo by přinášet nové poznatky
- citování vlastních prací bez zřejmé souvislosti s novým dílem
 - umělé zvyšování vlastní citovanosti v odborných člancích

Doprovodný materiál

- použijeme obrázky, grafy, tabulky nebo multimédia od jiných autorů
 - obrázky, tabulky nebo grafy jsou také výsledkem tvůrčí činnosti člověka a měli bychom u nich uvádět zdroj

Citační styly

- soubor pravidel určující, jak psát:
 - odkazy v textu
 - bibliografické citace v seznamu použité literatury
- stovky citačních stylů
 - oborové citační styly, citační styly vědeckých společností, citační styly jednotlivých časopisů
 -
- každý citační styl má svá pravidla – manuály
- vždy dodržujeme citační styl vydavatele/zadavatele práce

- **ČSN ISO 690**
 - česká verze mezinárodní normy
- **APA**
 - pro potřeby American Psychological Association
 - psychologie + další příbuzné obory
- **MLA**
 - humanitní obory (např. jazykověda), manuál v [PDF](#)
- **Chicago**
 - společenské vědy,
- **Harvard**
 - citační styl Harvard Business School
- **Vancouver**
 - pro časopisy z oblasti lékařství, biomedicíny, lékařských technologií apod., manuál v [PDF](#)
- **AMA**
 - citační styl American Medical Association
 - pro lékařství a biologii, manuál v [PDF](#)
- **CSE**
 - citační styl pro přírodní vědy

Norma

ČSN ISO 690

- platná od 1.4.2011
- nahradila ČSN ISO 690 a 690-2
- nová verze po 14-ti letech
- obecně uznávaná [interpretace normy](#)
(Biernátová, Skůpa)
 - připomínkováno 8 odborníky na citace

Odkazy (citace) v textu

Metoda jméno-datum (Harvardský styl)

- **příjmení prvního autora, rok, strana**
 - (Kafka, 2008, s. 125)
- strana je volitelná
 - (Kafka, 2008)
- je-li autorem organizace, uvádíme její název
 - (Adobe Creative Team, 2011)
- chybí-li autor, pak první slova z názvu –
název nepíšeme kurzívou
 - (Principy sazby, 1954, s. 18)

- více děl stejného autora ze stejného roku
 - za rok se vkládá index (písmeno a,b,c,d,...)
 - (Kafka, 2008b, s. 54)
- odkaz se může vkládat kamkoliv do věty, na konci věty se dává před tečku
 - ... převzatý text dáváme do uvozovek (Bratková, 2008) nebo je lze i jinak zvýraznit (Cihlář, 2011).
- odkazy použité hned za sebou spojujeme do jedné závorky, oddělujeme středníkem
 - (Bratková, 2008; Cihlář, 2011)

Metoda jméno-datum

- pokud je ve větě příjmení citovaného autora, vypouštíme ho ze zkrácené citace
 - ... a tento pojem definuje Kafka (2008, s. 34) takto,....
- hranaté vs. kulaté závorky

Seznam literatury u metody jméno- datum

- v seznamu použité literatury je rok hned za autorem (pokud není autor, tak za názvem), rok vydání se dále ve vydavatelských údajích neuvádí
 - KAFKA, Jan. 2008. *Digitální knihovny*. Praha: Mladá Fronta.
 - *Principy sazby*. 1954. 2. vyd. Praha: Academia.
- pokud je v citaci celé datum, pak celé datum uvádíme v nakladatelských údajích, za jméno autora píšeme pouze rok
 - SRBECKÁ, Gabriela. 2010. Rozvoj kompetencí studentů ve vzdělávání. *Inflow: information journal* [online]. 02/07/2010, roč. 3, č. 7 [cit. 2015-11-05]. Dostupné z : <http://www.inflow.cz/rozvoj-kompetenci-studentu-ve-vzdelavani>

Metoda jméno-datium příklady

Odkazy v textu:

Vědeckost kromě jiného znamená, že „předmětem výzkumu je poznatelný či identifikovatelný předmět, jenž musí být označován a definován tak, aby byl poznatelným a identifikovatelným rovněž pro ostatní“ (Eco, 1997, s. 49). Eco dodává, že výzkum se musí dopracovat k tomu, aby o předmětu zájmu přinesl nové poznatky, nebo aby se na poznatky nahlíželo novým neotřelým způsobem.

Někteří autoři se domnívají, že například i diplomové práce musí mít vědecký charakter, ať už se jedná o práce experimentální, projektové nebo syntetizující (Bátora, 1999, s. 6). Podobný názor sdílí i M. Gavalier (1989, s. 10).

Soupis použité literatury:

BÁTORA, Bohumil, Jozef PAULEN a Vladimír VAŠEK. 1990. *Diplomová špecializácia*. 2., preprac. vyd. Bratislava: Príroda. ISBN 80-070-0371-1.

.
.
.

ECO, Umberto. 1997. *Jak napsat diplomovou práci*. Olomouc: Votobia. ISBN 80-719-8173-7.

.
.
.

GAVALIER, Michal. 1989. *Metodika vypracovania diplomovej práce*. Nitra: Vysoká škola poľnohospodárska.

- každá citace má své jedinečné číslo v soupisu literatury
 - 25. KRATOCHVÍL, Pavel. *Analýza dat ...*
 - 48. NOVOTNÝ, Jan. *Metody statistického...*
- číslo citace se použije v textu, možno doplnit o údaj o lokaci v dokumentu (stránku)
 - ... tyto metody lze aplikovat při vyhodnocování dat (25, s. 158).
 - ..., což dle Novotného(48) je ...
- spojení více citací do jedné závorky
 - (25, s. 158; 48)
- hranaté vs. kulaté závorky

Číslování citací – příklady

Odkazy v textu:

Vědeckost kromě jiného znamená, že „předmětem výzkumu je poznatelný či identifikovatelný předmět, jenž musí být označován a definován tak, aby byl poznatelným a identifikovatelným rovněž pro ostatní“ (8, s. 49). Eco dodává, že výzkum se musí dopracovat k tomu, aby o předmětu zájmu přinesl nové poznatky, nebo aby se na poznatky nahlíželo novým neotřelým způsobem.

Někteří autoři se domnívají, že například i diplomové práce musí mít vědecký charakter, ať už se jedná o práce experimentální, projektové nebo syntetizující (3, s. 6). Podobný názor sdílí i M. Gavalier (15, s. 10).

Soupis použité literatury:

3. BÁTORA, Bohumil, Jozef PAULEN a Vladimír VAŠEK. *Diplomová špecializácia. 2., preprac. vyd.* Bratislava: Príroda, 1990. ISBN 80-070-0371-1.
. . .
8. ECO, Umberto. *Jak napsat diplomovou práci.* Olomouc: Votobia, 1997. ISBN 80-719-8173-7.
. . .
15. GAVALIER, Michal. *Metodika vypracovania diplomovej práce.* Nitra: Vysoká škola poľnohospodárska, 1989.

- funkce vložit poznámku pod čarou ve Wordu
 - ve své knize Kafka¹.... a také ve článku² zmiňuje ...
- pod čarou jen zkrácená citace
 - **příjmení a jméno autora, název, strana**
 - ¹ KAFKA, Petr. *Digitální knihovny*, s. 124.
 - ² KAFKA, Petr. *Digitalizace v knihovnách*.
- autor = korporace
 - Adobe Creative Team. *Adobe InDesign CS5*, s. 188.

- bez autora i korporace => jen název
 - *Principy sazby*, s. 18.
- u částí dokumentů (např. u článků) není název kurzívou
 - SRBECKÁ, Gabriela. Rozvoj kompetencí studentů ve vzdělávání.
- každý odkaz (poznámka) má vždy své číslo
- odkaz lze vkládat kamkoliv do věty
 - hned za citovanou pasáž
 - na konci věty před tečku

Poznámky pod čarou

- odkazy na stejné zdroje pod sebou –
tamtéž
 - *Principy sazby*, s. 18.
 - tamtéž, s. 25.

Poznámky pod čarou - příklady

Odkazy v textu:

Vědeckost kromě jiného znamená, že „předmětem výzkumu je poznatelný či identifikovatelný předmět, jenž musí být označován a definován tak, aby byl poznatelným a identifikovatelným rovněž pro ostatní“¹. Eco dodává, že výzkum se musí dopracovat k tomu, aby o předmětu zájmu přinesl nové poznatky, nebo aby se na poznatky nahlíželo novým neotřelým způsobem.

Někteří autoři se domnívají, že například i diplomové práce musí mít vědecký charakter, ať už se jedná o práce experimentální, projektové nebo syntetizující². Podobný názor sdílí i M. Gavalier³.

¹ ECO, Umberto. *Jak napsat diplomovou práci*, s. 49.

² BĀTORA, Bohumil. *Diplomová špecializácia*, s. 6.

³ GAVALIER, Michal. *Metodika vypracovania diplomovej práce*, s. 10.

Soupis použité literatury:

BĀTORA, Bohumil, Jozef PAULEN a Vladimír VAŠEK. *Diplomová špecializácia*. 2., preprac. vyd. Bratislava: Príroda, 1990. ISBN 80-070-0371-1.

...

ECO, Umberto. *Jak napsat diplomovou práci*. Olomouc: Votobia, 1997. ISBN 80-719-8173-7.

...

GAVALIER, Michal. *Metodika vypracovania diplomovej práce*. Nitra: Vysoká škola poľnohospodárska, 1989.

Bibliografické citace v seznamu použité literatury

Zásady citování

- jednotný styl všech citací
- dodržujeme citační pravidla vydavatele / zadavatele
- pořadí údajů dané citačním stylem
- údaje přebíráme z citovaného dokumentu
- pokud údaj chybí, zkusíme dohledat z jiných zdrojů nebo odhadneme [tyto údaje se zapisují v hranatých závorkách], příp. údaj vynecháme
- údaje zapisujeme v jazyce dokumentu
- transliterace do latinky

- před tím než začneme vytvářet citaci:
 - uvědomit si, jaký druh dokumentu budu citovat
 - tištěný nebo elektronický
 - citujeme celek nebo část
 - kniha, sborník, časopis, článek, příspěvek ve sborníku, web

- Tvůrce (tvůrci) části dokumentu
- Název části dokumentu (nepíšeme kurzívou)
- Tvůrci (autoři/korporace) – primární odpovědnost
 - PŘÍJMENÍ, Jméno
 - PŘÍJMENÍ, Jméno, Jméno PŘÍJMENÍ a Jméno PŘÍJMENÍ
 - hodně autorů – uvádíme prvního: PŘÍJMENÍ, Jméno et al.
 - NÁZEV KORPORACE
- *Název: podnázev*
 - píšeme kurzívou
 - dlouhý název lze zkrátit
 - *podnázev (nepovinný údaj)* oddělujeme od názvu dvojtečkou
- Typ nosiče (jen u elektronických)
 - [CD], [online], [DVD]
- Vydání / verze
 - pokud se jedná o první vydání tak není nutné uvádět
- Další tvůrce – sekundární odpovědnost (nepovinný údaj)
 - překladatel, ilustrátor

- Nakladatelské informace
 - místo vydání - u více míst vydání uvádíme jen první
 - nakladatel – nezapisujeme zkratku obchodního označení (s.r.o., Ltd., aj.)
- Datum vydání
 - rok vydání, pokud je uvedeno můžeme uvést celé datum (především u online zdrojů)
 - u článků z novin zapisujeme vždy celé datum
 - chybějící datum - dohledat z jiných zdrojů, odhadnout (zapisujeme v hranatých závorkách), např. [cca 1975], nebo lze zapsat [b. r.] , příp. údaj vynecháme
- Číslování (u článků z časopisů)
 - 2005, vol. 12, no. 3 nebo 2005, 12(3)
- Strany
- Datum citování (povinné u online zdrojů)
 - [cit. 2015-10-12]
- Edice
- Identifikátor (ISBN, ISSN, DOI)
- Dostupnost (povinné u online zdrojů)
- **Poznámky**

Získávání údajů pro citace

- citovaný text mít fyzicky u sebe
- zdroje informací
 - titulní list
 - rub titulního listu
 - tiráž a další místa v knize
 - [externí zdroje]
 - [odhad]
- pokud údaj chybí a nelze jej dohledat:
 - vynechá se
 - nikdy nelze vynechat název!

- problém nalezení bibliografických informací
- zdroje informací
 - nadpisy
 - hlavička, metadata
 - titulek
 - [externí zdroje]
 - [odhad]
- nutné uvést údaje - **typ nosiče**, vydání/verze, datum aktualizace, **datum citování [cit. RRRR-MM-DD]**, **dostupnost**

Citace různých druhů dokumentů

Primární odpovědnost. *Název: podnázev*. Vydání.
Sekundární odpovědnost. Místo vydání: Nakladatelství,
rok vydání. Edice: subedice, číslo edice. Standardní
číslo. Dostupnost. *Poznámky*.

- FRANKLIN, Bob. *Local journalism and local media: making the local news*. New York: Routledge, 2006. ISBN 02-039-6920-0.
- KOTÍKOVÁ, Jaromíra, Miriam KOTRUSOVÁ a Helena VYCHOVÁ. *Flexibilní formy práce ve vybraných zemích EU*. 1. vyd. Praha: VÚPSV, 2013. ISBN 978-80-7416-131-5.
Dostupné také z: http://praha.vupsv.cz/Fulltext/vz_366.pdf

Primární odpovědnost. *Název: podnázev* [nosič]. Vydání.
Sekundární odpovědnost. Místo vydání: Nakladatelství, rok/datum vydání, datum aktualizace [datum citování]. Edice: Subedice, číslo edice. Identifikátor. Dostupnost. *Poznámky*.

- CRAMEROTTI, Alfredo. *Aesthetic journalism: how to inform without informing* [online]. Chicago: Intellect Books, 2009 [cit. 2015-11-04]. ISBN 978-1-84150-341-7. Dostupné z: eBook Academic Collection (EBSCOhost)
- KOTÍKOVÁ, Jaromíra, Miriam KOTRUSOVÁ a Helena VYCHOVÁ. *Flexibilní formy práce ve vybraných zemích EU* [online]. 1. vyd. Praha: VÚPSV, 2013 [cit. 2016-02-09]. ISBN 978-80-7416-131-5. Dostupné z: http://praha.vupsv.cz/Fulltext/vz_366.pdf

Kapitola z knihy / e-knihy

Název kapitoly. Primární odpovědnost knihy. *Název knihy: podnázev* [nosič]. Vydání. *Sekundární odpovědnost*. Místo vydání: Nakladatelství, rok vydání, rozsah stran [datum citování]. Edice: subedice, číslo edice. Standardní číslo. Dostupnost. *Poznámky*.

- Beeing a teacher. HENRY, Miriam et al. *Understanding Schooling: An Introductory Sociology of Australian Education*. Florence: Routledge, 1988, s. 18-39. ISBN 9780415008952.
- Old and new ways of seeing relationships. DUCK, Steve. *Rethinking Relationships* [online]. Los Angeles: SAGE, 2012, s. 1-29 [cit. 2016-01-14]. ISBN 9781452230405. Dostupné z: <http://knowledge.sagepub.com/view/rethinking-relationships/n1.xml>

Primární odpovědnost sborníku. *Název sborníku: [podnázev sborníku](#)*. Vydání. [Sekundární odpovědnost sborníku](#). Místo vydání: Nakladatelství, rok vydání. Edice: subedice, číslo edice. Identifikátor. Dostupnost. [Poznámky](#).

- VOLEK, Jaromír a Václav ŠTĚTKA (ed.). *Média a realita: sborník prací Katedry mediálních studií a žurnalistiky FSS MU Brno*. Vyd. 1. Brno: Masarykova univerzita, 2003. Média, kultura, komunikace, svazek 5. ISBN 80-210-3083-6.

Primární odpovědnost sborníku. *Název sborníku: [podnázev sborníku](#)* [online]. Vydání. [Sekundární odpovědnost sborníku](#).
Místo vydání: Nakladatelství, rok vydání [datum citování].
Edice: subedice, číslo edice. Identifikátor. Dostupnost.
[Poznámky.](#)

- KUHN, Raymond a Rasmus Kleis NIELSEN (ed.). *Political journalism in transition: western Europe in a comparative perspective* [online]. London: I. B. Tauris, 2014 [cit. 2016-01-14]. ISBN 978-0-85773-479-2. Dostupné z: databáze EBSCO eBook Academic Collection.

Primární odpovědnost příspěvku. Název: [podnázev příspěvku](#). In:
Primární odpovědnost sborníku. *Název sborníku*: [podnázev sborníku](#).
Vydání. [Sekundární odpovědnost sborníku](#). Místo vydání:
Nakladatelství, rok vydání, rozsah stran. Edice: subedice, číslo edice.
Identifikátor. Dostupnost. [Poznámky](#).

- MERGENTAL, Aleš. Zobrazování přírody v televizní reklamě. In:
VOLEK, Jaromír a Václav ŠTĚTKA (ed.). *Média a realita: sborník
prací Katedry mediálních studií a žurnalistiky FSS MU Brno*. Vyd. 1.
Brno: Masarykova univerzita, 2003, s. 57-80. Média, kultura,
komunikace, svazek 5. ISBN 80-210-3083-6.

Primární odpovědnost příspěvku. Název: [podnázev příspěvku](#). In: Primární odpovědnost sborníku. *Název sborníku*: [podnázev sborníku](#) [nosič]. Vydání. [Sekundární odpovědnost sborníku](#). Místo vydání: Nakladatelství, rok vydání, datum aktualizace, rozsah stran [datum citování]. Edice: subedice, číslo edice. Identifikátor. Dostupnost. [Poznámky](#).

- KUHN, Raymond. What's so French about French political journalism?. In: KUHN, Raymond a Rasmus Kleis NIELSEN (ed.). *Political journalism in transition: western Europe in a comparative perspective* [online]. London: I. B. Tauris, 2014 [cit. 2016-01-14]. ISBN 978-0-85773-479-2. Dostupné z: databáze EBSCO eBook Academic Collection.

Primární odpovědnost článku. Název článku: **podnázev** článku. *Název periodika: podnázev periodika*. Místo vydání: **Nakladatelství**, rok vydání, ročník, číslo, rozsah stran. Standardní číslo. Dostupnost. **Poznámky**.

- LUPAČ, Petr. Užívání internetu a sociabilita: kořeny, vývoj a současnost výzkumu. *Mediální studia*. 2013, roč. 7, č. 3, s. 254-273. ISSN 1801-9978.
- AALBERG, Toril, et al. International TV news, foreign affairs interest and public knowledge. *Journalism Studies*. 2013, **14**(3): 387-406. Dostupné také z: <http://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/1461670X.2013.765636>

Primární odpovědnost článku. Název článku: **podnázev článku**. *Název periodika: podnázev periodika* [nosič]. **Místo: nakladatelství**, rok/datum vydání, ročník, číslo, rozsah stran, datum aktualizace [datum citování]. Identifikátor. Dostupnost. **Poznámky**.

- SRBECKÁ, Gabriela. Rozvoj kompetencí studentů ve vzdělávání. *Inflow: information journal* [online]. Brno: [Masarykova univerzita, Filozofická fakulta, KISK], 2.7.2010, 3(7) [cit. 2010-08-06]. Dostupné z: <http://www.inflow.cz/rozvoj-kompetenci-studentu-ve-vzdelavani>
- MRJA, Ellen M. Lifestyle journalism. *Journalism & Mass Communication Educator* [online]. 2014, vol. 69, no. 3, s. 327-328 [cit. 2015-11-04]. Dostupné z: <http://search.proquest.com/docview/1559860154?accountid=16531>

Novinový článek

Primární odpovědnost článku. Název článku:
podnázev článku. *Název periodika: podnázev periodika*. *Místo vydání: vydavatel*, celé datum vydání, ročník, číslo, rozsah stran. Identifikátor. Dostupnost.
Poznámky.

- Průměrné zdanění v USA. *Lidové noviny*. 20.11.2012, roč. 25, č. 271, s. 16. Dostupné také z: Anopress.cz
- BALÍK, Stanislav. Úsvit jiných časů. *Mladá fronta dnes*. 25. 2. 2015, roč. 26, č. 47, s. A12.

Název periodika: *podnázev periodika*. Místo vydání:
Nakladatelství, rok vydání, číslování. ISSN. Dostupnost.
Poznámky.

Citace časopisu jako celku:

- *Mediální studia: odborný časopis pro kritickou reflexi médií.* Praha: Univerzita Karlova v Praze, Fakulta sociálních věd, 2006-. ISSN 1801-9978. 2 čísla ročně.

Citace jednoho čísla časopisu:

- *Mediální studia: odborný časopis pro kritickou reflexi médií.* Praha: Univerzita Karlova v Praze, Fakulta sociálních věd, 2013, 7(3). ISSN 1801-9978. Dostupné také z:
<http://medialnistudia.cz/archiv-cisel/medialni-studia-032013/>

Název periodika: *podnázev periodika* [online]. Místo vydání: Nakladatelství, rok vydání, číslování. [datum citování]. ISSN. Dostupnost. *Poznámky.*

Citace časopisu jako celku:

- *Inflow: information journal* [online]. Brno: Kabinet informačních studií a knihovnictví, Masarykova univerzita, Filozofická fakulta, 2008- [cit. 2016-02-20]. ISSN 1802–9736. Dostupné z: <http://www.inflow.cz>

Citace jednoho čísla časopisu:

- *Inflow: information journal* [online]. Brno: Kabinet informačních studií a knihovnictví, Masarykova univerzita, Filozofická fakulta, únor 2014 [cit. 2016-02-20]. ISSN 1802–9736. Dostupné z: <http://www.inflow.cz/archiv?year=2014&month=2>

Primární odpovědnost. *Název: [podnázev](#) [online].*
Místo vydání: Nakladatelství, rok vydání [datum citování]. Standardní číslo. Dostupnost. Poznámky (*zde uvádíme druh práce, vedoucí práce, instituce, kde byla práce obhájena*).

- KÚST, František. *Estetické strategie nových médií*. Brno, 2003. Diplomová práce, vedoucí David Kořínek. Masarykova univerzita, Fakulta sociálních studií, Katedra mediálních studií a žurnalistiky.
- HEPNAROVÁ, Slávka. *Rodina v reklamě, reklama v rodině* [online]. Brno, 2013. [cit. 2015-11-04]. Dostupné z: http://is.muni.cz/th/397326/fss_m/. Vedoucí diplomové práce Jaromír Volek. Masaryková univerzita, Fakulta sociálních studií, Katedra mediálních studií a žurnalistiky.

Není definováno v normě, odvozeno z obecné struktury!

Působnost. Primární odpovědnost. Název: *podnázev*. In: Primární odpovědnost sbírky. *Název sbírky: podnázev sbírky*. Rok vydání, část, rozsah stran. Dostupnost. *Poznámky*.

- ČESKO. Zákon č. 111 ze dne 22. dubna 1998 o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách). In: *Sbírka zákonů České republiky*. 1998, částka 39, s. 5388-5419. Dostupné také z: <http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/sbirka/1998/sb039-98.pdf>

Na právnických fakultách se při citování vychází z [Legislativních pravidel vlády](#) (s. 48-52).

Označení. *Název:* *podnázev*. Vydání. Místo vydání: Nakladatelství, rok/datum vydání. Dostupnost. *Poznámky*.

- ČSN EN 62270. *Automatizace vodních elektráren: pokyn pro řízení pomocí počítače*. Praha: Český normalizační institut, 2005-03-01. Třídící znak 08 5500.

Primární odpovědnost. *Název: podnázev*. [Měřítko].
Vydání. *Sekundární odpovědnost*. Místo vydání:
Nakladatelství, rok vydání, *rozměr*. Edice: Subedice,
číslo edice. Identifikátor. Dostupnost. *Poznámky*.

- *Třeboňsko: velká cykloturistická mapa*. [1:60 000].
Vizovice: Shocart, 2008. ISBN 978-80-7224-565-9.
- KLUB ČESKÝCH TURISTŮ. *Králický
Sněžník: turistická mapa 1:50 000*. 4. vyd.
Praha: Trasa, 2011. Edice Klubu českých turistů,
sv. 53. ISBN 9788073243166.

Primární odpovědnost obrázku. Název obrázku: [podnázev](#) [online]. In: Primární odpovědnost zdrojového dokumentu. *Název zdroje: podnázev*. Vydání. Místo vydání: Nakladatelství, rok vydání [datum citování]. Lokace v dokumentu. Identifikátor. Dostupnost. [Poznámky](#).

- Automobil u staré radnice. In: ŘEPA, Milan, Karel LOCHMAN a František HAVÍŘ (sest.). *Rousínov v proměnách času*. Brno: F.R.Z. agency, 2012, s. 15. ISBN 978-80-87332-52-8.
- [Ikona RSS]. In: *Pixabay.com* [online]. 5. prosince 2013 [cit. 2014-03-20]. Dostupné z: http://pixabay.com/static/uploads/photo/2011/08/14/18/11/rss-8645_640.png

Primární odpovědnost. *Název: [podnázev](#)*. Vydání/verze. *Sekundární odpovědnost*. Místo vydání: Nakladatelství, rok vydání. Identifikátor. Dostupnost. *Poznámky*.

- *Úvod do informačních zdrojů: studijní pomůcka k projektu Od rozvoje k inovacím*. Zlín: Knihovna Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, 2010. 71 s. Interní publikace.
- *Součástky pro elektrotechniku*. Praha: GM electronic, 1998. 264 s.

Primární odpovědnost. *Název:* *podnázev* [online].
Vydání/verze. *Sekundární odpovědnost.* Místo vydání:
Nakladatelství, rok vydání [datum citování]. Identifikátor.
Dostupnost. *Poznámky.*

- *Výroční zpráva 2014* [online]. Brno: Ústřední knihovna Fakulty sociálních studií MU, c2015 [cit. 2015-10-12]. Dostupné z:
http://knihovna.fss.muni.cz/ckeditor/includes/files/Soubory/uk_fss_vyrocn%C3%AD%20zprava_2014.pdf

- pro vytvoření správné citace není rozhodující formát (*pdf, word ...*), ale co v souboru je (*článek, celá kniha, zpráva ...*)
- *Právem proti korupci: právní ochrana proti některým projevům korupce ve veřejné správě a justici* [online]. Praha: Transparency International, 2012 [cit. 18. 10. 2012]. Dostupné z: http://www.transparency.cz/doc/alac_prav_proti_korupci_def.pdf
- *Knihovní řád Masarykovy univerzity* [online]. Brno: Masarykova univerzita, 2014 [cit. 2015-10-07]. Dostupné z: <http://www.muni.cz/services/library/files/knihovni-rad-2014.pdf>. Směrnice MU č. 11/2014.

Primární odpovědnost. *Název webu*: *podnázev webu* [nosič]. Vydání/verze. **Sekundární odpovědnost**. Místo vydání: Nakladatelství, rok/datum vydání, datum aktualizace [datum citování]. Identifikátor. Dostupnost. **Poznámky**.

- *Masarykova univerzita* [online]. Brno: Masarykova univerzita, c1996-2015 [cit. 2015-11-05]. Dostupné z: <http://www.muni.cz>

Primární odpovědnost stránky. Název stránky:
podnázev stránky. Primární odpovědnost webu. *Název webu*: **podnázev webu** [nosič]. Vydání/verze.
Sekundární odpovědnost webu. Místo vydání:
Nakladatelství, rok/datum vydání, datum aktualizace
[datum citování]. Identifikátor. Dostupnost. **Poznámky**.

- Absolventi. *Masarykova univerzita* [online]. Brno: Masarykova univerzita, c1996-2015 [cit. 2015-11-05]. Dostupné z: <http://www.muni.cz/alumni>. Informace pro absolventy MU.

Primární odpovědnost příspěvku. Název příspěvku: **podnázev příspěvku**. In: Primární odpovědnost webu. *Název webu* : **podnázev webu** [nosič]. Vydání/verze. **Sekundární odpovědnost webu**. Místo vydání: Nakladatelství, rok/datum vydání, datum aktualizace [datum citování]. Identifikátor. Dostupnost. **Poznámky**.

- Albert Einstein. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. St. Petersburg (Florida): Wikipedia Foundation, 5 November 2001, 8 October 2012 [cit. 2012-10-08]. Dostupné z: http://en.wikipedia.org/wiki/Albert_Einstein

Primární odpovědnost příspěvku. Název příspěvku: **podnázev příspěvku**. In: Primární odpovědnost blogu. *Název blogu*: **podnázev blogu** [nosič]. **Sekundární odpovědnost**. Vydání/verze. Místo vydání: Nakladatelství, datum vydání, datum aktualizace [datum citování]. Identifikátor. Dostupnost. **Poznámky**.

- TWEETY. Pokročilá propagace webu. In: *SEO blog* [online]. 7. 1. 2008 [cit. 2012-10-08]. Dostupné z: <http://www.seoblog.cz/pokrocila-propagace-webu>

- stejně se citují příspěvky do:
 - elektronických sborníků
 - webových sídel
 - videa např. na Youtube, Vimeo, Stream.cz,...
- TOMAŠTÍK, Jakub. Generátor citací. In: *Youtube* [online]. 2013 [cit. 2015-10-07]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=gEIIDFoS1yY>

E-mail

Odesílatel zprávy. *Předmět zprávy* [e-mailová komunikace]. Datum přijetí zprávy [datum citování]. **Poznámky.**

- PINC, Václav. *Re: K obhajobám na katedře* [e-mailová komunikace]. 22. prosince 2011 12:52 [cit. 2012-10-10].

Primární odpovědnost. *Název pořadu: [podnázev](#).*
Druh média, program/stanice, datum a čas
vysílání. Dostupnost. [Poznámky](#).

- *Studio ČT24*. TV, ČT24, 30. listopadu 2012,
17:05. Dostupné z:
<http://www.ceskatelevize.cz/porady/10101491767-studio-ct24/212411058361130/>

Primární odpovědnost příspěvku (u rozhovoru jméno osoby s níž je veden rozhovor). Název příspěvku: **podnázev**. In: *Název pořadu: podnázev*. Druh média, program/stanice, datum a čas vysílání. Dostupnost. **Poznámky**.

- ECHIKSON, William. Google varuje před cenzurou internetu. In: *Studio ČT24*. TV, ČT24, 30. listopadu 2012, 17:05. Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/porady/10101491767-studio-ct24/212411058361130/>

Název filmu [film]. Sekundární odpovědnost (režisér). Místo: vydavatel(filmová společnost), rok výroby/uvedení filmu. Dostupnost. **Poznámky.**

- *Ve stínu* [film]. Režie David Ondříček. Praha: Falcon, 2012. Oficiální webové stránky filmu jsou přístupné na <http://www.vestinufilm.cz>.

Název seriálu, řada, epizoda, název epizody. Druh média, program, datum premiéry. Dostupnost.

Poznámky.

- *Zdivočelá země*, řada IV, epizoda 12, Maděra na kolenou. TV, ČT1, 19. prosince 2012, 20:00.

Dostupné také z:

<http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/10225075918-zdivocela-zeme-iv/209512120730012/>

Ústřední knihovna
Fakulty sociálních studií MU

Vytváříme citace

Řešení???

Citační software

Co je citační SW?

- generování citací
- správa citací
 - editace, doplňování klíčových slov a poznámek
 - třídění do složek
- funkce
 - vkládání/import záznamů (z EIZ, z katalogů)
 - export do různých citačních stylů
 - vytváření seznamů literatury
 - vyhledávání
 - doplňky (např. plug-in do Wordu, lišty,...)

- přístup: <http://myendnoteweb.com>
- registrace - vytvořit si vlastní účet

The screenshot displays the EndNote Basic web interface. At the top, there is a navigation bar with "Welcome Martin" and "Web of Knowledge™ | ResearcherID | Log Out | Help". Below this, the "ENDNOTE® WEB" logo is visible, along with a "provided by WEB OF KNOWLEDGE™" tagline. A yellow notification box on the right says "Hide message NOTICE: Get EndNote X8 Now! Store your references and PDFs and find full text in records with EndNote X8 and EndNote Sync".

The main interface features a sidebar on the left with a "Quick Search" box, "My References (26)" section, and a "Create accurate author lists and showcase your work" button. The main content area is titled "All My References" and shows a list of references with columns for "Author", "Year", and "Title". The list includes entries such as "Histoire de l'U.R.S.S. : de l'antiquité a nos jours" (1967), "Posters" (2010), "Commentary: RSS: A powerful tool that keeps you informed" (2007), "Community Psychology Training in Canada in the New Millennium" (2010), "Configurations of human behaviour : life span development in social environments" (1984), "Abnormal psychology and modern life" (1998), and "Tabakrauchen und Alkoholkonsum bei Patienten mit Kehlkopfteilresektion fünf Jahre nach der Diagnose Kehlkopfkrebs" (2011). Each entry includes a checkbox, a "Go" button, and a "SFX" button. The interface also shows pagination controls (Page 1 of 3) and sorting options (Sort by: First Author -- A to Z).

- generátor citací
- importy dle ISBN a DOI
- návody
- poradna na Facebooku ([e:citace](https://www.facebook.com/e:citace))
- ...

- přístup: <http://www.citacepro.com>
- od tvůrců Citace.com
- [podrobný návod](#)
- přihlášení
 - klikněte na ikonu Masarykova univerzita
 - zadejte UČO a sekundární heslo

Přihlášení
Vyberte svou instituci a přihlaste se prostřednictvím údajů Vaší instituce:

 Univerzita Karlova v Praze, Filozofická fakulta	 Masarykova univerzita
 Vysoké učení technické v Brně	 Moravská zemská knihovna
 Citace FREE	

 MASARYKOVA UNIVERZITA
Česká republika

Poskytovatel identit MU

UČO:

Heslo:

Pokusili jste se přistoupit na stránky, které vyžadují autentizaci. Pro přihlášení použijte UČO a sekundární heslo.

Hosté s guest účtem použijí místo UČO své GuestID.

[Nápověda](#)

Službu zajišťuje [Ústav výpočetní techniky MU](#).

[English](#)

Vytvořit novou citaci

Stáhnout citace

Přidat do složky

Odebrat ze složky

Smazat

Řadit

ČSN ISO 690

Všechny citace

Moje složka (0)

Psychologie (1)

Technologie (10)

Test (0)

Vytvořit složku

web design (1)

Koš

Název / Autoři

Druh

Identifikátor

Rok

Great experiments in physics: firsthand accounts from Galileo to Einstein

Kniha

04-862-5346-5

1987

Složky: Technologie x

Konkurence

Část knihy

Složky: Technologie x

Velká kniha k Adobe Photoshop 7.0: manuál k programu a škola výtvarných technik

Willmore Ben

Kniha

80-722-6745-0

2002

Složky: Technologie x

8 tajemství úspěchu: 8 vlastností, které mají úspěšní lidé společné

St. John Richard

Kniha

978-808-7524-022

2011

Složky: Technologie x

Hydrogen materials and vacuum systems: First international workshop on hydrogen in materia...

Kniha

07-354-0137-3

c2003

Složky: Technologie x

Snězte tu žábu!: 21 rad, jak v co nejkratším čase udělat co nejvíce

Tracy Brian

Kniha

978-807-2634-033

2007

Složky: Technologie x

Learning health through virtual world: comparative between UK and Malaysia

Ahmad Nik Siti Hanifah Nik, Wana Tao Rua...

Článek

Složky: Technologie x

- **ZOTERO**

- rozšíření do Firefoxu
- umí získávat bibliografické údaje přímo z webové stránky
- sdílení a export citací

- **Connotea**

- systém pro správu odkazů z internetu a profi databází
- citace lze tagovat a sdílet

- **CiteULike**

- systém pro správu citací
- tagování, sdílení, RSS
- podpora všech významných citačních stylů
- ale nepodporuje ISO 690

- **Mendeley**

- správa citací, sdílení, anotování
- práce s plnými texty
- kombinace citačního manažeru a sociální sítě

Přidat do mé schránky

Trvalý odkaz

Úplné zobrazení záznamu

Zvolte formát:

Standardní formát [Katalogizační záznam](#) [Krátký záznam](#) [S návěstími pro jednotlivá pole](#) [S kódy polí MARC21](#)

Záznam 2 z 66

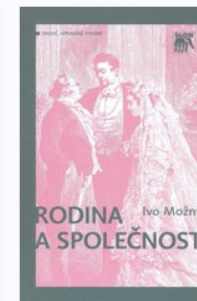
◀ Předchozí záznam

▶ Další záznam

Beth **Doplňující údaje o dokumentu v Beth:** Komentáře (0), Anotace (1)

Autoři	● Možný, Ivo, 1932-
Název	● Rodina a společnost / Ivo Možný ; ilustrace Vladimír Jiránek
Vydání	2., upr. vyd.
Nakl. údaje	Praha : Sociologické nakladatelství (SLON), 2008
Rozsah	323 s. : il.
Edice	Studijní texty ; sv. 38
ISBN	9788086429878
Poznámka	Terminologický slovník
Pozn. o bibliogr.	Obsahuje bibliografii a rejstříky
Předmět.heslo	● sociologie rodiny
Forma a žánr	● učebnice vysokých škol
Autoři, ost.	● Jiránek, Vladimír, 1938-
Edice-unif.	● Studijní texty (Sociologické nakladatelství) ; sv. 38
Jednotky(signatura)	Všechny jednotky
Jednotky-DK	Ekonomicko-správní fakulta
Jednotky-DK	FF - katedry a ustavy
Jednotky-DK	FF - ústřední knihovna
Jednotky-DK	Fakulta sociálních studií
Jednotky-DK	Knihovna univ. kampusu
Jednotky-DK	Pedagogická fakulta
Jednotky-DK	Právnická fakulta

MOŽNÝ, Ivo. *Rodina a společnost*. 2., upr. vyd. Praha: Sociologické nakladatelství (SLON), 2008, 323 s. ISBN 9788086429878.

ČSN ISO 690

 citace PRO

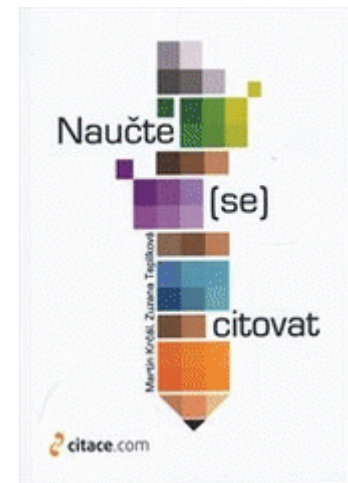
- kontrola textu na plagiátorství
 - nahraje se soubor
 - výsledek se posílá na zadaný e-mail

The screenshot shows the Odevzdej.cz website interface. At the top left is the logo, a stylized book icon. To its right, the text reads "Odevzdej.cz" and "Seminární a školní práce". Below this is a small link to "Odevzdej.cz". On the right side of the header, there is a login section with fields for "Login:" and "Heslo:", a "Přihlásit se" button, and links for "Založit účet" and "Zapomněli jste heslo?". The "edu ID cz" logo is also present. The main content area is titled "Zkontrolovat práci na podobnosti". It features a form with a "Soubor z PC:" label, a file selection input field, and a "Procházet..." button. Below this is an "E-mail:" label and an email input field. A green message states: "Po kontrole bude výsledek odeslán na zadaný e-mail. Vložený soubor bude automaticky po 5 dnech z databáze vymazán." At the bottom left of the form is a "Zkontrolovat" button. On the right side of the form area, there is a decorative image of two colorful Easter eggs.

Doporučené zdroje

- norma ČSN ISO 690
- norma ISO 690:2010
- BIERNÁTOVÁ, Olga a Jan SKŮPA – [Bibliografické odkazy a citace dokumentů: dle ČSN ISO 690 \(01 0197\) platné od 1. dubna 2011](#) [pdf, 1.3 MB]
- BIERNÁTOVÁ, Olga – [Bibliografické citace dle aktualizované normy ČSN ISO 690](#) [ppt, Slideshare]
- TKAČÍKOVÁ, Daniela – [Jak zpracovávat bibliografické citace](#) [e-kurz VŠB-TUO]
- [Iva: informační výchova na UTB ve Zlíně](#) [online kurz]
- KRATOCHVÍL, Jiří – [Jak citovat](#) [pdf, 1.7 MB]
- KRATOCHVÍL, Jiří et al. – [Metodika tvorby bibliografických citací](#) [e-publikace]

- MAZANCOVÁ, Dana a Martin KRČÁL. *Praktický manuál pro kurz FSS120: informační minimum* [online]. Brno: Ústřední knihovna FSS, 2014. Dostupné z http://knihovna.fss.muni.cz/ckeditor/includes/files/OPVK/dokumenty/manual%20pro%20FSS%20120_nahledweb.pdf
- KRČÁL, Martin a Zuzana TEPLÍKOVÁ. *Naučte (se) citovat*. 1. vyd. Blansko: Citace.com, 2014, 156, [46] s. ISBN 978-80-260-6074-1.

Děkuji Vám za pozornost

Bc. Blanka Farkašová
blanka@fss.muni.cz

PhDr. Martin Krčál
krcal@fss.muni.cz

- ČSN ISO 690. *Informace a dokumentace: pravidla pro bibliografické odkazy a citace informačních zdrojů*. Praha: Úřad pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví, 2011, 40 s.
- BIERNÁTOVÁ, Olga a Jakub SKŮPA. *Bibliografické odkazy a citace dokumentů dle ČSN ISO 690 (01 0197) platné od 1. dubna 2011* [online]. Brno, 2. září 2011 [cit. 2015-10-02]. Dostupné z: <http://www.citace.com/CSN-ISO-690.pdf>
- ISO 690: 2010. *Information and documentation – Guidelines for bibliographic references and citations to information resources*. Geneva: ISO, 2010.
- Jak správně citovat a odkazovat na citace v textu. *Iva: Informační výchova na UTB ve Zlíně* [online]. Zlín: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, Knihovna [cit. 2015-10-07]. Dostupné z: http://iva.k.utb.cz/?page_id=34
- KATUŠČÁK, Dušan, Barbora DROBÍKOVÁ a Richard PAPÍK. *Jak psát závěrečné a kvalifikační práce*. Nitra: Enigma, c2008. ISBN 978-80-89132-70-6.
- KRATOCHVÍL, Jiří. *Jak citovat* [online]. [Brno]: Masarykova univerzita, Knihovna univerzitního kampusu, c2014 [cit. 2016-03-17]. Dostupné z: https://kuk.muni.cz/animace/eiz/pdf.php?file=publikacni_etika/citace.pdf